

**Nachlass Rabbiner Dr. Gustav (Binjamin Zeev) Sicher
Nachod, Prag, Jerusalem**

P209

Briefe an Rabbiner Sicher, Böhmen (alphabetisch geordnet)
Deutsch, tschechisch, hebräisch

1	A – Z <u>Enth.</u> : Briefe von Rabbiner Heinrich (Chaim) Brody, Prag; Rabbiner Gedaljah Rosenman, Mährisch-Schönberg <u>Intus</u> : Brief von Dr. G. Perlitz, Breslau, an „Herr Vorstand“, 1872	1904-1913
2	A – P <u>Enth.</u> : Briefe von Rabbiner Heinrich (Chaim) Brody, Prag; Rabbiner Gedaljah Rosenman, Bialystok; Dr. Osias Thon, Krakow; Dr. Hirsch Peretz Chajes, Wien	1904-1939
3	R – Z <u>Enth.</u> : Briefe von Franz Rosenzweig, Frankfurt a. M.; Rabbiner Gedaljah Rosenman, Bialystok; Dr. Osias Thon, Krakow; Dr. Shaul Tschernichowsky, Swinemünde <u>Intus</u> : Anfrage an Rabbiner Sicher, in der Gemeinde Sofia, Bulgarien, als Rabbiner zu amtieren, 1922	1905-1928
4	A – U <u>Enth.</u> : Briefe von Dr. Heinrich (Chaim) Brody; Franz Rosenzweig, Frankfurt a. M.; Rabbiner Gedaljah Rosenman, Bialystok; Martin Buber	1922-1932
5	B, K – Z <u>Enth.</u> : Briefe von Rabbiner Heinrich (Chaim) Brody, Prag; Rabbiner Abraham Kook, Jerusalem; Rabbiner Gedaljah Rosenman, Bialystok; Dr. Osias Thon, Krakow	1923-1934
6	A – T <u>Enth.</u> : Korrespondenz mit Jacques Faitlovitch u.a. die Falaschen betr.	1935-1939

Rechnungen, Quittungen und Briefe, Böhmen
alphabetisch geordnet

7	B – P	1906-1939
8	A – I	1923-1937
9	K – P	1936-1938

10	VW – Z	1936-1938
11	(Keine Ordnung)	1937-1938
12	F – Z	1939

Tätigkeit in Jerusalem, auch Briefe von ehemaligen
tschechischen Juden während und nach dem Krieg

13	(Keine Ordnung)	1939-1946
14	Ch – P	1945-1946
15	S – Z	1942-1946

הקדמה

הרב ד"ר בנימין זאב (גוסטב) זיכר נולד בשנת 1880 בעיר קלאטאו (Klattau), בוהמיה. הוא עזב עיסוק ברפואה כדי לעסוק ברבנות ושימש תחילה כרב הקהילה היהודית בנאכוד (Nachod). אחרי מלחמת העולם הראשונה שרת בווינוגראד (Vinohrady) שבפראג, ובתחילת שנות השלושים התמנה לרבה הראשי של צ'כוסלובקיה. עם השתלטות הנאצים על צ'כוסלובקיה עלה הרב זיכר ארצה והתיישב בירושלים, שם יסד בית כנסת ליוצאי צ'כוסלובקיה ושימש כרב בית החולים "הדסה".

בשנת 1947 הוזמן הרב זיכר על ידי שארית הפליטה בצ'כיה לחזור ולכהן כרבם והוא שימש כרב הראשי של המדינה עד פטירתו בשנת 1960. הוא הביע לא אחת צער על כך ש"נטש" את קהילתו בפרוץ מלחמת העולם השנייה והחליט ששוב לא יעזוב את צ'כיה למרות המספר הזעיר של יהודים בקהילה והקשיים לקיים אורח חיים דתי תחת השלטון הקומוניסטי.

הרב זיכר היה איש אשכולות ובין מכותביו נמנו גם הוגי דעות כגון פרנץ רוזנצווייג, ומרטיין בובר, רבנים ופוסקים כגון הרב קוק וסופרים כגון שאול טשרניחובסקי. לאחר עלייתו הוא היווה כתובת ליוצאי צ'כיה בארץ וברחבי העולם אשר דווחו לו על קורותיהם.

התיקים בעיזבון נמצאו בעליית הגג של קרוביו, משפחת פרוידנטל מירושלים, אצלם הפקיד אותם הרב זיכר ערב שובו לפראג בשנת 1947. הם הובאו לארכיון על ידי בן המשפחה בשנת 1995.

הדסה אסולין

אוקטובר, 1999

Vorwort

Rabbiner Dr. Gustav (Binjamin Seev) wurde 1880 in der Stadt Klattau (Klatovy), Böhmen geboren. Er gab seine medizinische Tätigkeit auf, um Rabbiner zu werden. Seine erste Rabbinerstelle trat Rabbiner Sicher in der jüdischen Gemeinde in Nachod, Böhmen an. Nach dem Ersten Weltkrieg wurde er als Rabbiner der grössten jüdischen Gemeinde Prags, Praha Vinohrady, berufen und in den frühen dreissiger Jahren zum Oberrabbiner der Tschechoslowakei ernannt. Nach der Besetzung der Tschechoslowakei durch die Nazionalsozialisten, emigrierte Rabbiner Sicher nach Erez Israel und liess sich in Jerusalem nieder. Dort gründete er eine Synagoge für tschechische Juden und fungierte als Rabbiner des „Hadassa“-Spitals.

Im Jahre 1947 wurde Rabbiner Sicher von der kleinen Gemeinde der überlebenden tschechischen Juden aufgefordert, nach Prag zurückzukehren. Bis zu seinem Tod im Jahre 1960 amtierte Rabbiner Sicher als Rabbiner der Tschechoslowakei. Er äusserte mehrmals sein Bedauern darüber, dass er beim Ausbruch des Zweiten Weltkrieges seine Gemeinde alleingelassen hatte, und entschied deshalb, trotz der Schwierigkeiten, unter der kommunistischen Regierung in der Tschechoslowakei einen religiösen Lebenswandel zu führen, die kleine Gemeinde der tschechischen Juden kein zweites Mal im Stich zu lassen.

Rabbiner Sicher war eine weltoffene Persönlichkeit mit breitem Horizont und zu seinen Korrespondenten zählten Gelehrte wie Franz Rosenzweig und Martin Buber, führende Rabbiner wie Rav Kook, sowie bekannte Schriftsteller wie Saul Tchernichowsky. In Jerusalem diente Rabbiner Sicher als Stütze und Kontakadresse für tschechische Juden in Israel und aller Welt, dem sie ihre Lebensgeschichten anvertrauen konnten.

Die Akten im Nachlass von Rabbiner Sicher wurden auf dem Dachboden bei der mit ihm befreundeten Familie Freudental in Jerusalem gefunden. Rabbiner Sicher hatte die Briefe und Papiere vor seiner Rückkehr nach Prag im Jahre 1947 dort deponiert. Ein Nachkomme der Familie übergab den gesamten Nachlass im Jahre 1995 dem Archiv.

Hadassah Assouline

Oktober, 1999